

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER**EDIȚIA 2017-2018 / ETAPA NAȚIONALĂ – 11 mai 2018****COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a V-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte la întrebările propuse:

A. *Imaginația este importantă datorită pregătirii pe care o oferă copilului pentru viața din afara mediului reprezentat de familie. John Thomson, autor al cărții Copilăria naturală, explică faptul că atunci când un copil își folosește imaginația în joacă, el creează noi situații, reguli, personaje pe care le experimentează, ceea ce ajută atunci când cel mic este pus, pe măsură ce crește, în situații similare din lumea reală. Imaginația și creativitatea în joc oferă posibilitatea de a dezvolta empatia. Pentru a crea scenariile și personajele de care are nevoie, copilul trebuie să se pună în locul lor, exersându-și astfel capacitatea de empatie. Specialiștii susțin că acest mod de joacă ajută la transformarea copilului într-un adult responsabil, flexibil și pregătit pentru situațiile noi.*

Imaginația ajută la dezvoltarea abilităților sociale. Datorită jocului de roluri, în care intervine utilizarea empatiei, copilul experimentează diverse relații sociale și învață cum să interacționeze mai ușor. Astfel, cel mic reușește să comunice cu cei din jur, iar posibilitatea de a deveni exclus din grupurile din care face parte scade. Cercetătorii ruși au arătat într-un studiu relația clară dintre imaginație și statutul social la copii. Cu cât mai imaginativ este un copil, cu atât va avea un statut social mai ridicat printre prietenii săi. Acest lucru arată cât de importantă este imaginația în dezvoltarea relațiilor interpersonale.

(Text adaptat de pe site-ul <http://sfatulparintilor.ro>)

B. *Mă cheamă Sumer, dar în Celo, unde trăiesc, doar semnul de pe haină contează. Al meu e de IG, adică îngrijitor, ceea ce nu e chiar rău. Am fost cândva un IC – inginer de calculatoare –, dar nu-mi mai amintesc despre asta. Pe-atunci, cred, am început să inventez alfabetul. Aveam darul în mine, îmi zicea Zora, dar nicio grijă, că o să dispară. Îl folosise oare vreunul din noi? Mersese vreun temerar mai departe? Se spune că strămoșii noștri puteau să citească. Azi gândim și vedem, vorbim și-apoi facem din toate o pastă. Trăim într-un cocon de imagini. Cei de la RU – reparații umane – ne pregătesc capul fix pentru asta. Avem tot ce ne trebuie, lumea-i un tort. Pe marginea lui, de jur-împrejur, este Sera. Acolo, într-un minuscul dreptunghi, lucrez. Am grijă de viitoarea plantație: mai precis, de noii puieți. Un mare noroc, fiindcă așa, pe furiș, îmi fac rost de coajă. O presez, o lipesc și, când prin tavanul cabinei văd cele trei luni, încep, iată, să scriu. Deocamdată doar eu înțeleg cuvintele astea. Nu mai am vopsea pentru azi – e greu s-o prepar –, dar poate reușesc să-mi procur mai multe semințe. Zora mi-a promis că m-ajută.*

(Ioana Nicolaie, *Ieșirea*)

C. *În timp ce se întorcea de la școală, Millie a văzut un magazin de pălării.*

Erau o mulțime de pălării în vitrină, dar cel mai mult i-a plăcut o pălărie cu pene colorate.

Millie a intrat în magazin.

— Ați putea să-mi arătați pălăria cu pene colorate, vă rog? l-a întrebat ea pe bărbatul din spatele teșghelei.

— Desigur, doamnă, a răspuns acesta și a adus pălăria din vitrină.

Millie a probat-o. I se potrivea perfect.

— *O cumpăr, a spus ea.*

— *Ați făcut o alegere minunată, stimată doamnă, a spus vânzătorul. Costă cinci sute nouăzeci și nouă de lire și nouăzeci și nouă de cenți.*

Millie și-a deschis geanta și a căutat în ea.

— *Ce rău îmi pare, a spus Millie. Aveți cumva una mai ieftină?*

— *Cât de ieftină, doamnă? a întrebat politicoș vânzătorul.*

— *Păi... cam atât, a spus Millie, arătându-i geanta.*

Geanta era goală.

— *Înțeleg..., a murmurat vânzătorul și a ridicat privirea spre tavan.*

S-a uitat și Millie spre tavan. Era zugrăvit în niște modele interesante.

— *Aha, știi! a spus deodată vânzătorul. Doamnă, cred că am exact ce vă trebuie. Așteptați o clipă, vă rog.*

Și a dat fuga în magazia din spate. După câteva minute, s-a întors ținând în mână o cutie. A pus-o pe masă și i-a scos capacul.

— *Doamnă, aceasta este cea mai grozavă pălărie, a spus vânzătorul. Poate avea orice mărime, formă sau culoare doriți. Nu trebuie decât să vă imaginați cum să fie. [...]*

Millie era încântată de noua ei pălărie. „Acum trebuie să-mi imaginez cum să arate pălăria mea”, s-a gândit ea. „Să aibă multe pene, ca pălăria din vitrină, ba chiar și mai multe pene...”

(Satoshi Kitamura, *Minunata pălărie a lui Millie*)

STANDARD

- După cum rezultă din textul **A**, imaginația îi ajută pe copii:
  - să înțeleagă mai bine cărțile pe care le citesc;
  - să se pregătească pentru viața din exteriorul mediului familial;
  - să-și descopere talentul în diferite domenii;
  - să-i înțeleagă pe părinți.
- Conform informațiilor prezentate în textul **A**, în jocul de roluri, copilul își folosește:
  - concentrarea;
  - empatia;
  - inteligenta;
  - intuiția.
- Personajul din textul **B** a fost, cândva:
  - îngrijitor;
  - inginer de computere;
  - reparator uman;
  - scriitor.
- În textul **C** se prezintă:
  - o zi de școală;
  - o vizită la muzeu;
  - o vizită la un magazin de pălării;
  - începutul vacanței.
- Un enunț din textul **B**, referitor la felul în care arată lumea, apare în varianta de răspuns:
  - Pe-atunci, cred, am început să inventez alfabetul;*
  - Azi gândim și vedem, vorbim și-apoi facem din toate o pastă;*
  - Avem tot ce ne trebuie, lumea-i un tort;*
  - Acolo, într-un minuscul dreptunghi, lucrez.*

- 6.** Dialogul din textul **C** este inițiat de:
- Millie;
  - vânzător;
  - un îngrijitor;
  - o doamnă din magazin.
- 7.** Sunt așezate în ordine alfabetică toate cuvintele din varianta de răspuns:
- imaginație, importantă, interpersonale, pălăria;
  - alegere, doamnă, vânzător, exact;
  - privire, tavan, vitrină, magazin;
  - pălărie, pană, politicos, pregătire.
- 8.** Numărul de litere și numărul de sunete din cuvintele: *imaginația* (1), *întorcea* (2) este corect indicat în varianta de răspuns:
- 10 litere, 10 sunete (1); 8 litere, 7 sunete (2);
  - 10 litere, 10 sunete (1); 8 litere, 8 sunete (2);
  - 10 litere, 9 sunete (1); 8 litere, 7 sunete (2);
  - 10 litere, 9 sunete (1); 8 litere, 8 sunete (2).
- 9.** Verbele la modul indicativ din secvența: *Aveam darul în mine, îmi zicea Zora, dar nicio grijă, că o să dispară. Îl folosise oare vreunul din noi?* sunt, în ordine, la timpurile:
- imperfect, imperfect, viitor popular, mai-mult-ca-perfect;
  - imperfect, imperfect, viitor popular, perfect simplu;
  - perfect simplu, perfect simplu, viitor popular, mai-mult-ca-perfect;
  - perfect compus, perfect compus, viitor popular, mai-mult-ca-perfect.
- 10.** Numărul pronomelor personale din secvența: — *Ați putea să-mi arătați pălăria cu pene colorate, vă rog? I-a întrebat ea pe bărbatul din spatele tejghelei.*, este:
- doi;
  - trei;
  - patru;
  - cinci.
- 11.** Adjectivul din secvența: *Doamnă, aceasta este cea mai grozavă pălărie...* este la gradul de comparație:
- comparativ de superioritate;
  - superlativ relativ de superioritate;
  - superlativ absolut;
  - pozitiv.
- 12.** Apar substantive articulate cu articol nehotărât în varianta de răspuns:
- Imaginația ajută la dezvoltarea abilităților sociale.*
  - Se spune că strămoșii noștri puteau să citească.*
  - Erau o mulțime de pălării în vitrină, dar cel mai mult i-a plăcut o pălărie cu pene colorate.*
  - Deocamdată doar eu înțeleg cuvintele astea.*
- 13.** În a doua replică a vânzătorului, din textul **C**, apar:
- numerale cardinale simple;
  - numerale cardinale compuse;
  - numerale ordinale simple;
  - numerale ordinale compuse.

- 14.** O idee principală care se poate desprinde din textul **C** este:
- Pălăria pe care și-o dorește Millie are pene colorate.
  - Millie își dorește o pălărie pe care o vede într-o vitrină.
  - Vânzătorul îi spune prețul pălăriei.
  - Millie observă că tavanul magazinului are modele interesante.
- 15.** Îngrijitorul din textul **B** se folosește de slujba pe care o are pentru:
- a îngriji puiеți;
  - a prepara o vopsea, cu ajutorul căreia scrie;
  - a inventa un alfabet;
  - a învăța să citească.
- 16.** Apare un enunț asertiv în varianta de răspuns:
- Zora mi-a promis că m-ajută.*
  - Aveți cumva una mai ieftină?*
  - Aha, știu!*
  - Îl folosise oare vreunul din noi?*

EXCELENȚĂ

- 17.** În textele **B** și **C**, apar următoarele aspecte ale unui text narativ:
- există întâmplări, personaje, indici de timp și de spațiu;
  - sunt prezentate întâmplări la care nu participă personaje;
  - întâmplările sunt prezentate de către un personaj, există cuvinte/structuri care prezintă detaliat spațiul acțiunii;
  - nu există indici de timp și de spațiu, participanții la acțiuni sunt persoane reale.
- 18.** Textele **A**, **B** și **C** au în comun:
- prezentarea unor aspecte legate de imaginația omului;
  - modul în care se construiește mesajul;
  - folosirea unor elemente specifice literaturii;
  - evidențierea unor aspecte ale realității.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2017-2018 / ETAPA NAȚIONALĂ – 11 mai 2018
COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a V-a

BAREM DE CORECTARE

ITEM	RĂSPUNS	PUNCTAJ
1	b	5
2	b	5
3	b	5
4	c	5
5	c	5
6	a	5
7	a	5
8	a	5
9	a	5
10	c	5
11	b	5
12	c	5
13	b	5
14	b	5
15	b	5
16	a	5
17	a	10
18	a	10